

7/15668

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkan

Sayı : B.12.0.A.SGB.0.03.610/ 2927
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

31/08/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.07.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 24985 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/15664, 7/15668, Muğla Milletvekili Ali ARSLAN'a ait 7/15665, Edirne Milletvekili Cemalettin USLU'ya ait 7/15666, İzmir Milletvekili Selçuk AYHAN'a ait 7/15667, Karaman Milletvekili Hasan ÇALIŞ'a ait 7/15669, ve Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN' a ait 7/15670, esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/15664 (2 sayfa)
- 2- Görüş 7/15665 (1 sayfa)
- 3- Görüş 7/15666 (4 sayfa)
- 4- Görüş 7/15667 (3 sayfa)
- 5- Görüş 7/15668 (1 sayfa)
- 6- Görüş 7/15669 (1 sayfa)
- 7- Görüş 7/15670 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ensar ÖĞÜT

Ardahan Milletvekili

Esas No

:7/15668

Grip salgını gibi sürekli mutasyona uğrayarak küresel bir tehdide dönüşen 'Buğday Mantarı' rüzgarla yayılan önemli bir mikroptur. Dayanıklı buğday türleri de dahil olmak üzere dünyadaki buğday tiplerinin % 90'ı bu zehirli salgına karşı korumasızdır. Mevcut durum altında ülkelerin beklemeye tahammülü kalmamıştır. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Doğu ve Kuzey Afrika, Ortadoğu, Merkez ve Güney Asya'da toplam 29 ülkede dünya buğday üretiminin yaklaşık %37'sine denk gelen ürünün bu mantar hastalığından etkilendiğini ya da risk altında olduğunu öngörmektedir.

Soru 1) Ülkemizi de tehdit eden buğday mantarı gıda zehrine karşı Tarım Bakanlığımız ne gibi önlemler almıştır?

Soru 2) Kimyasal gübrelerin toprakta oluşturduğu tahriple de beslenen bu hastalığa karşı alınacak önlemler için bir komisyon kurulacak, acil önlemlerin oluşturulması konusunda Tarım Bakanlığı'nın bir çalışması olacak mı?

Cevap 1-2) Kara pas Ug99 etmeninin tüm İl Müdürlüklerimiz tarafından yıllık sürvey programları ile devamlı takibi yapılmaktadır. Hastalığa karşı en etkin kontrol yöntemi dayanıklı çeşit kullanmaktır. Ülkemizdeki tüm buğday çeşitler Kenya'ya gönderilerek, bu ülkede hastalığa karşı dayanıklılık testine tabi tutulmuştur. Toplam test edilen 69 kışlık hattan 16 adedi bu ırka karşı kabul edilebilir düzeyde dayanıklı bulunmuştur. Mevcut diğer çeşit testleri ve dayanıklılık çalışmaları devam etmektedir.

Ug99 ırkı için acil eylem planı hazırlanması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan 4 ayrı çalışma grubu hastalığın izlenmesi, hastalığa dayanıklı çeşitlerin geliştirilmesi, geliştirilen çeşitlerin sertifikalandırılması ve çiftçiye dağıtılması ile çiftçilerin bu hastalıkla ilgili bilgilendirilmesi için çalışmalar yapmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca söz konusu hastalığa karşı alınan önlemler maddeler halinde aşağıya çıkartılmıştır.

- a-Buğday Kara Pas Ug99 Irkının neden olduğu hastalığın önceliğinin belirlenmesi için risk analizinin (pest risk analysis) yapılarak 1.2.3. derecede öncelikli bölgelerin belirlenmesi,
- b-Üretimde yer bulmuş dayanıklı çeşitlerin üretim programına alınmasının sağlanması,
- c-Ug99'a dayanıklı olarak bilinen hatların bir an önce tescil denemelerine sunulması,
- d-İslah süresinin kısaltılması amacıyla yeni tekniklerin (double haploid tekniği, mutasyon ve bir yılda iki generasyon elde etmek gibi tekniklerin) kullanımı için gerekli alt yapı ve eğitim desteğinin sağlanması, dayanıklılığı tespit edilen yabancı hatların (*Triticum ventricosum*) melezleme programına alınması,
- e-Uluslar arası organizasyonların ve ülkelerin ellerindeki Ug99 deneme setlerindeki dayanıklı hatların bir gözlem bahçesi veya bir verim deneme seti hazırlanarak ulusal programa alınması,
- f-Dayanıklı çeşitleri dayanıklılık mekanizmasının belirlenmesi için gerekli çalışmaların yapılması,
- g-Dayanıklı çeşitten başka alternatif tedbirlerin (ilaçlama gibi) alınması ve ilaçlama önerilerinin belirlenmesi çalışmaları yürütülmektedir.